

Neljapäev, 23. mai 2013

tema panuse eest edusammudesse vaidluseluste küsimuste lahendamisel, mille hulka kuulub ka sõlmitud kohaliku piiriliikluse leping, mis peaks hõlbustama piirialadel elavate kodanike liikumist; peab vajalikuks leida lahendus, mis võimaldaks pärast 2013. aasta juulit säilitada riikide vahel praegu kehtiva ID-kaartide süsteemi, et Bosnia ja Hertsegoviina kodanikud saaksid jätkuvalt Horvaatiasse reisida;

47. kordab oma nõuet lubada Kosovo kodanikel riiki siseneda, sest Bosnia ja Hertsegoviina on ainus piirkonna riik, kes ei luba neil oma riiki siseneda; nõuab seetõttu tungivalt, et Bosnia ja Hertsegoviina ametivõimud tunnistaksid Kosovo kodanike põhilisi reisidokumente riiki sisenemiseks, nagu seda teevad Serbia ja teised riigid;

48. kordab, et endiselt on vaja rangelt rakendada kõiki vajalikke kriteeriume ja meetmeid viisavabaks reisimiseks Schengeni riikidesse, rakendada pikaajalisi strateegiaid ning reguleerida vähemuste poliitikat; peab vajalikuks kodanikke teavitada viisavabaduskorra piirangutest, et vältida reisimisvabaduse ja viisanõude kaotamise poliitika mis tahes väärkasutamist; märgib, et Bosniast ja Hertsegoviinast pärit varjupaigataotlejate arv ELi liikmesriikides on püsivalt madal; rõhutab viisavaba reisimise tähtsust Bosnia ja Hertsegoviina kodanike jaoks;

o

o o

49. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, nõukogule, komisjonile, Bosnia ja Hertsegoviina presidentuurile, Bosnia ja Hertsegoviina ministrite nõukogule, Bosnia ja Hertsegoviina parlamentaarsetele assambleele ning Bosnia ja Hertsegoviina Föderatsiooni ning Serblaste Vabariigi valitsustele ja parlamentidele.

P7_TA(2013)0226

Endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi 2012. aasta eduaruanne

Euroopa Parlamendi 23. mai 2013. aasta resolutsioon endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi 2012. aasta eduaruande kohta (2013/2866(RSP))

(2016/C 055/15)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 16. detsembri 2005. aasta otsust anda riigile ELi kandidaatriigi staatus ning Euroopa Ülemkogu 15.–16. juuni 2006. aasta ja 14.–15. detsembri 2006. aasta kohtumiste järel avaldatud eesistujariigi järeldusi,

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 13. detsembri 2012. aasta kohtumise järeldusi,

— võttes arvesse ELi ja USA missioonide juhtide 11. jaanuari 2013. aasta ühisavaldust,

— võttes arvesse komisjoni 2012. aasta eduaruannet (SWD(2012)0332) ja komisjoni 10. oktoobri 2012. aasta teatist „Laiemisstrateegia ja peamised ülesanded 2012. ja 2013. aastal“ (COM(2012)0600),

— võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 845 (1993) ja 817 (1993), samuti ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 47/225 (1993) ning 1995. aasta ajutist kokkulepet,

Neljapäev, 23. mai 2013

- võttes arvesse Rahvusvahelise Kohtu otsust 13. septembri 1995. aasta ajutise kokkuleppe kohaldamise kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kongressi soovitus 329 (2012) kohaliku demokraatia kohta riigis,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, sh 22. novembri 2012. aasta resolutsiooni laienemise kohta: poliitikavaldkonnad, kriteeriumid ja ELi strateegilised huvid ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse parlamentaarse ühiskomisjoni 10. kohtumist 7. juunil 2012,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et kõiki praegusi ja potentsiaalseid kandidaatriike tuleks integratsiooniprotsessis kohelda vastavalt nende enda saavutustele;
- B. arvestades, et kõrgetasemeline ühinemisdialog on andnud riigi reformiprotsessile uue hoo;
- C. arvestades, et ELiga ühinemine on riigi pikaajalise stabiilsuse ning heade rahvustevaheliste suhete jaoks äärmiselt oluline;
- D. arvestades, et komisjoni sellekohasele heakskiitvale soovitusel vaatamata otsustas Euroopa Ülemkogu neljandat aastat järjest riigiga ühinemisläbirääkimisi mitte alustada; arvestades, et järjekordne viivitus suurendab riigi avalikus arvamuses kasvavat nõrdimust ELi integratsiooniprotsessi toppamise üle ning ähvardab suurendada siseriiklikke probleeme ja pingeid; arvestades, et kahepoolset probleemi ei tohiks takistada ühinemisläbirääkimiste ametlikku alustamist, kuid need küsimused tuleks lahendada enne ühinemisprotsessi lõppu;
- E. arvestades, et riik on ELiga ühinemisläbirääkimiste alustamiseks valmis;
- F. arvestades, et piirkondlik koostöö ja heanaaberlikud suhted on endiselt laienemisprotsessi olulised osad;
- G. arvestades, et kahepoolsete probleemidega tuleks tegeleda konstruktiivsel viisil, võttes arvesse ELi üldisi huvisid ja väärtusi;

Üldised seisukohad

1. kordab oma üleskutset nõukogule määrata viivitamata kindlaks ühinemisläbirääkimiste alustamise kuupäev;
2. peab kahetsusväärseks, et oma viimasel, 11. detsembril 2012. aastal toimunud koosolekul otsustas nõukogu neljandat aastat järjest mitte järgida komisjoni soovitus alustada ühinemisläbirääkimisi; on siiski veendunud, et Euroopa Ülemkogu ühehäälselt heakskiidetud järeldused, kus nõutakse komisjoni täiendaval aruandel põhinevat otsuse langetamist, on samm edasi, tunnistades võtmetähtsusega valdkondade piisavate edusammude tähtsust, nagu on öeldud Euroopa Ülemkogu 2012. aasta detsembri järeldustes; tunnustab laienemisvoliniku algatusi ja palub tal lisada oma koostamisel olevasse aruandesse mittelaenemisest tulenevate kulude hinnangu, muu hulgas hinnangu selle kohta, millised suured ohud ähvardavad riiki praeguse olukorra jätkumisel; tervitab Euroopa Komisjoni 16. aprilli 2013. aasta kevadaruannet ning kutsub eesistujariiki Iirimaa üles rakendama aktiivset diplomaatiat, et saavutada rahuldav tulemus, mille eesmärgiks on nõukogu otsus alustada läbirääkimisi enne 2013. aasta juuni lõppu;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0453.

Neljapäev, 23. mai 2013

3. rõhutab asjaolu, et heanaaberlikud suhted on endiselt ELiga ühinemise protsessi oluline osa; peab kiiduväärseks riigi üldist konstruktiivsust suhetes teiste laienemisprotsessis osalevate riikidega; ergutab jätkama diplomaatilisi arvamuvahetusi Ateena, Sofia ja Skopje vahel, ning rõhutab, kui oluline on, et kõik osapooled näitaksid üles kindlat tahet heanaaberlikeks suheteks, mis põhinevad eelkõige sõprusel, vastastikusel austusel, konstruktiivsel dialoogil ning kindlal soovil lahendada arusaamatused ja saada üle vaenulikkusest; nõuab, et välditaks žeste, avaldusi ja tegevusi, mis võivad mõjuda heanaaberlikele suhetele negatiivselt; peab sellega seoses kiiduväärseks Skopje ja Sofia valitsuste esindajate hiljuti toimunud esimest kohtumist, mille eesmärk oli arutada võimalust sõlmida kahe riigi vahel leping; nõuab, et laienemisvolinik pööraks oma aruandes erilist tähelepanu heanaaberlike suhete küsimusele; nõuab ühtlasi tihedamat sotsiaal-kultuurilist koostööd, et tugevdada sidemeid piirkonna rahvaste vahel;

4. kordab oma seisukohta, et kahepoolsete probleemidega tuleks tegeleda ühinemisprotsessi võimalikult varajases etapis, konstruktiivselt, heanaaberlikult ning eelistatavalt enne ühinemisläbirääkimiste alustamist; kordab oma seisukohta, et kahepoolseid küsimusi ei tohiks kasutada ühinemisprotsessi takistamiseks;

5. toonitab, et kõiki praegusi ja potentsiaalseid kandidaatriike tuleks integratsiooniprotsessis kohelda vastavalt nende endi saavutustele;

6. on kindlalt veendunud, et läbirääkimiste alustamise fakt iseenesest võib olukorda muuta, anda positiivse tõuke ning olla tõhus vahend, mis aitab edendada reformide läbiviimist, parandada siseriiklikku olukorda, hõlbustada rahvustevahelist dialoogi ja edendada suhete parandamist naabritega;

7. on seisukohal, et kõrgetasemeline ühinemisdialoog on olnud tähtis vahend praegusest ummikseisust ülesaamiseks ning ELiga ühinemise protsessile uue hoo andmiseks; mainib tunnustavalt edu, mida on saavutatud rohkem kui 75 % kindlaksmääratud poliitikavaldkondadest; toonitab ühinemisdialoogi tulemuste täieliku ja pöördumatu rakendamise tähtsust; rõhutab, et kõrgetasemeline ühinemisdialoog ei asenda ühinemisläbirääkimisi; kutsub nõukogu üles paluma komisjonil alustada esimesel võimalusel õigustiku sõelumist, et teha suuremaid edusamme;

8. tervitab ja toetab täielikult hiljutist kokkulepet, mis aitab välja tulla riigi sisepoliitilise arengu ummikseisust, ning on seisukohal, et praegune kokkulepe aitab teha uusi edusamme ELiga ühinemise suunas enne Euroopa Ülemkogu arutelusid; palub kõikidel osapooltel jätkata poliitilist dialoogi ning rõhutab vajadust laialdase erakonnaülese toetuse ja ELi-suunalises tegevuses osalemise järele; rõhutab asjaolu, et riigi parlament on võtmetähtsusega demokraatlik institutsioon poliitiliste erimeelsuste arutamiseks ja lahendamiseks, ning palub riigi kõikidel poliitilistel jõududel selles vaimus tegutseda, austades parlamendi töökorda ja selle aluseks olevaid demokraatlikke väärtusi; toetab algatusi, mis aitavad parandada parlamendi toimimist, sh ettepanekut luua uurimiskomisjon, et selgitada välja, kes vastutavad 24. detsembri 2012. aasta sündmuste eest, esitada uusi soovitusi parlamendi töökorra tervikliku reformi kohta, mis peaks olema tõeliselt erakonnaülene, suurendada parlamendi autoriteeti, sõltumatust ja legitiimsust ning vältida selliste sündmuste kordumist; kutsub ametiasutusi üles moodustama koheselt uurimiskomisjoni, et see saaks alustada oma tähtsat tööd eesmärgiga taastada normaalne poliitiline protsess riigis; peab kahetsusväärseks, et parlamendist sunniti lahkuma ka ajakirjanikud ning nõuab dialoogi taastamist valitsuse ja ajakirjanike liidu vahel tingimustel, mida ajakirjanikud saaksid usaldada;

9. väljendab sügavat muret rahvustevahelistes suhetes viimasel aastal üles kerkinud pingete pärast; on veendunud, et tihedam poliitiline dialoog on ülioluline, et jätkata edasiminekut rahumeelse mitmerahvuselise, multikultuurse ja mitmeusundilise ühiskonna suunas ning kõrvaldada oht, et ühiskond lõheneb etnilise päritolu alusel; mõistab kindlalt hukka kõik etnilisel sallimatusel põhinevad vahejuhtumid ja märgid sellisest sallimatusest;

10. mainib tunnustavalt valitsuse aruannet Ohridi raamlepingu rakendamise kohta ning eeldab, et aruannet tutvustatakse ka üldsusele, et luua riigi mitmerahvuselise tuleviku jaoks laiapõhjaline ühiskondlik ja poliitiline toetus; innustab valitsust liikuma kiiresti edasi läbivaatamise järgmisesse etappi;

Neljapäev, 23. mai 2013

11. kiidab heaks detsentraliseerimise programmi aastateks 2011–2014 ning nõuab regionaalarengu seaduse täielikku rakendamist; innustab valitsust jätkama fiskaalse detsentraliseerimisega, mille keskpika perspektiivi eesmärgiks on see, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kasutaksid kuludeks 9% SKPst; tunnustab tööd, mida teeb ÜRO Arenguprogramm ja laiem rahastajate ringkond koostöös valitsusega, et suurendada kohalike omavalitsuste suutlikkust, eesmärgiga tagada hea valitsemistava ning kõikide kodanike jaoks võrdne juurdepääs;

12. tunnustab võimude pingutusi teha lõpparve kommunistliku minevikuga ning peab õigeks, et avalikustatud on endise Jugoslaavia salateenistusega koostööd teinud agentide nimed ning pikendatud lustratsiooniseaduse kohaldamise tähtaega, kuni on vastu võetud seadus avaliku teabe kättesaadavuse kohta; samal ajal ergutab ametivõime tagasi nõudma Jugoslaavia salateenistuse arhiive Serbiast ning hõlmama lustratsiooniprotsessi ka luure- ja vastuluureteenistuse töötajad; kutsub üles tugevdama andmekontrolli komisjoni volitusi ning viima kõik vajalikud dokumendid luure- ja vastuluureteenistusest püsivalt komisjoni ruumidesse; rõhutab, et vaja on reformida julgeolekusektorit ja tugevdada parlamendi järelevalvet luure- ja vastuluureteenistuse üle;

13. on veendunud, et mitmerahvuseline ühiskond saavutatakse parimal moel tugevama poliitilise dialoogi, muude rahvuste tunnustamise ja sallivuse osas eeskujuna andva juhtimise ning mitmerahvuselise ühiskonna väärtusi õpetava haritussüsteemi abil; kiidab seetõttu heaks valitsuse algatatud mitmerahvuselise hariduse projekti ning kutsub kõiki koole järgima selliste teerajajate eeskujuna, nagu Kumanovo koolid, kes püüavad teha lõpu eri etniliste kogukondade eraldi koolitamisele;

14. kutsub ametiasutusi ja kodanikuühiskonda tungivalt üles võtma asjakohaseid meetmeid, et saavutada ajalooline leppimine ning ületada lõhe eri etniliste ja rahvusrühmade (sh Bulgaaria päritolu kodanike) vahel ja sees; kordab oma nõudmist, et tehtaks edusamme selles, et pidada koos naabruses asuvate ELi liikmesriikidega meele ühiseid ajaloolisi sündmusi ja isikuid; ergutab jätkama püüdlusi luua ühiseid ajaloo ja hariduse eksperdikomiteesid, et edendada objektiivset faktidel põhinevat ajaloo tõlgendamist, tugevdada akadeemilist koostööd ja aidata tekitada noorte seas positiivset suhtumist naabritesse; nõuab, et ametivõimud võtaksid kasutusele õppematerjalid, milles puudub ajaloo ideoloogiline tõlgendamine ning mille eesmärk on edendada ühist arusaamist; võtab murega teadmiseks antiikajale apelleerimise fenomeni; on veendunud, et kultuuri ja kunsti tuleks kasutada selleks, et inimesi üksteisele lähendada, mitte neid eraldada; nõuab, et valitsus annaks üldsusele ja meediale selgelt teada, et riigis rahvusl põhinevat diskrimineerimist (muu hulgas seoses õigussüsteemi, meedia, tööhõive ja ühiskondlike võimalustega) ei sallita; rõhutab, kui tähtsad on sellised meetmed eri etniliste rühmade integreerimise, stabiilsuse ning riigi Euroopaga integreerumise seisukohast;

15. kiidab heaks edusammud tugevdamiseks normatiivset raamistikku laste õiguskaitse valdkonnas – siia alla kuuluvad ka alaealiste üle õigusemõistmise seaduse muudatuste panekud, järelevalvesüsteemi loomine ja alaealiste kuritegevuse ennetamise riikliku strateegia väljatöötamine; märgib murelikult, et puudujääke on endiselt kuriteoohvritest laste (eelkõige väärkoheldud laste) kaitsmisel ning selle põhjuseks on ebapiisavad vahendid, professionaalsete töötajate vähesus ja lapsohvritega seoses tõhusa reageerimise süsteemi puudumine; nõuab, et sotsiaaltöö keskustele eraldataks rohkem rahalisi vahendeid ja inimressursse ning loodaks valdkondadevahelised töörühmad, mis suudaksid lapsohvritele pakkuda tuge tervenemiseks, taastumiseks ja integratsiooniks;

Heanaaberlikud suhted ja nimeküsimus

16. peab endiselt kahetsusväärseks tõsiasi, et suutmatus lahendada nimevaidlust on tõkestanud riigi tee ELi liikmesuse suunas; on nõus Euroopa Ülemkoguga, et nimevaidlus tuleb poolte venitamiseta otsustavalt lõpule viia ning tuleb jõustada Haagi otsus, mis on rahvusvahelise õiguse osa; toetab igati ÜRO erisaadiku pingutusi saavutada ühiselt vastuvõetav lahendus; tervitab laienemisvoliniku ettepanekut korraldada kolmepoolne kohtumine Skopje, Ateena ja Brüsseli vahel; on seisukohal, et see algatus võiks kaasa aidata ÜRO juhtimisel toimuvatele läbirääkimistele; väljendab heameelt positiivse arengu üle seoses vastastikuse mõistmise memorandumiga ning kiidab heaks hiljutised kontaktid ÜRO vahendajaga; kutsub kõiki pooli üles kasutama ära iga võimalust, et seda tegevust saadaks edu, ning pidama konstruktivist dialoogi, et liikuda edasi lahenduse leidmise suunas; on seisukohal, et riigi juhtkond ja Euroopa Liit peaksid enne küsimuse rahvahäletusele panemist avalikkusele selgitama, mis kasu on nimevaidluse lahendusest;

Neljapäev, 23. mai 2013

17. kordab oma üleskutset komisjonile ja nõukogule alustada kooskõlas ELi aluslepingutega niisuguse üldiselt kohaldatava vahekohtumehhanismi väljatöötamist, mille eesmärk on lahendada kahepoolseid probleeme laienemisprotsessis osalevate riikide ja liikmesriikide vahel;

18. väljendab rahulolu Makedoonia nime kasutamise üle 2012. aasta eduaruandes, väljendades samal ajal austust eri keelte, identiteetide ja kultuuride vastu selles riigis ja naabruses asuvates ELi liikmesriikides;

Poliitilised kriteeriumid

19. on nõus komisjoni hinnanguga, et riik täidab endiselt poliitilisi kriteeriume;

20. nõuab, et suurendataks parlamendi järelevalvet valitsuse üle, parandataks valimisseadust ja suurendataks erakondade rahastamise läbipaistvust; rõhutab sellega seoses, et pärast 2011. aasta parlamendivalimisi antud OSCE/ODIHRi soovitusi on ainult osaliselt täidetud, ning palub valitsusel sellega seoses muuta seadusi soovitude täielikuks rakendamiseks, sealhulgas seoses valijate registri läbivaatamise ja ajakohastamisega;

21. väljendab heameelt jätkuvate jõupingutuste üle tsiviil- ja avaliku teenistuse ning üldiste haldusmenetluste õigusraamistiku edendamisel, eriti seoses haldusteenistujate seaduse ja üldiste haldusmenetluste seadusega; nõuab lisapingutusi, et tagada avaliku halduse läbipaistvus, erapooletus ja professionaalsus, kindlustada tulemuspõhine töölevõtt ning tugevdada finantskontrolli, strateegilist kavandamist ja personalijuhtimist;

22. nõuab lisapingutusi, et tagada ametisolevate kohtunike sõltumatus ja erapooletus; peab oluliseks kindlaks määrata selged nõuded kohtunike ametist vabastamiseks, et mitte ohustada kohtute sõltumatust; tunnustab edusamme kohtuasjade üldise kuhjumise vähendamisel, kuid nõuab meetmeid kohtuasjade kuhjumise vältimiseks ülemkohtus ja halduskohtus; nõuab kohtuvõrgu järkjärgulist ratsionaliseerimist ning kohtunike ja prokuröride akadeemia jätkuvat toetamist, arvestades selle tähtsust jätkuva koolituse, karjääriarengu ja tulemuspõhise töölevõtu tagamisel;

23. kiidab heaks püüdlused suurendada kohtusüsteemi tõhusust ja läbipaistvust ning eelkõige tunnustab kõigis kohtuastmetes tehtud otsuste avaldamist nende vastavatel veebisaitidel; rõhutab vajadust koostada ülevaade, mis näitaks esitatud süüdistusi ja süüdimõistvate kohtuotsuste jõustamist ning mille abil saaks edasiminekut mõõta; nõuab kohtupraktika ühtlustamist, et tagada usaldusväärne kohtusüsteem ja avalikkuse usaldus;

24. toetab EULEXi uurimise erirakkerühma (SITF) ning ergutab riiki tegema sellega täielikku koostööd ja seda rühma abistama;

25. kiidab heaks korruptsioonivastase õigusraamistiku tugevdamise, sh huvide konflikte käsitleva seaduse muudatused, kuid on mures selle pärast, et korruptsioon on endiselt laialt levinud nii kõnealuses riigis kui ka piirkonnas tervikuna; nõuab suuremaid jõupingutusi kehtivate seaduste rakendamiseks ning nõuab pingutuste jätkamist, et saavutada tulemusi süüdimõistvate otsuste tegemisel kõrgemal tasemel aset leidvate juhtumite puhul; peab kiiduväärseks OSCE toetatavat korruptsioonivastast programmi ja projekti PrijaviKorupcija.org, mis võimaldab korruptsioonist teada anda SMSi teel, samuti kümne linnapea avaldust, milles kuulutatakse välja nulltolerants korruptsiooni suhtes nende omavalitsustes;

26. täheldab, et kuigi korruptsioonikuritegude karistusi on karmistatud, on vara arestimise ja konfiskeerimise korraldused jäänud erandlikuks; on arvamusel, et vara arestimine ja konfiskeerimine on oluline vahend korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemiseks; kutsub riigi ametivõime üles täielikult jõustama kriminaalseadustiku sätteid, mis käsitlevad laiendatud konfiskeerimist, ebaseaduslikku rikastumist ja juriidiliste isikute kriminaalvastutust;

27. peab kiiduväärseks muudatuste tegemist erakondade rahastamise seaduses; märgib eelkõige riigikontrolli juhtrolli poliitilise rahastamise järelevalves; kutsub riigi ametivõime üles tagama riigikontrollile piisavad vahendid, et erakondade ja valimiskampaaniate rahastamist saaks ennetavalt ja põhjalikult kontrollida ning et oluliselt parandada avalike kulutuste ja erakondade rahastamise läbipaistvust;

Neljapäev, 23. mai 2013

28. võtab teadmiseks, et käimas on riikliku luureandmebaasi loomine; ergutab ametivõime pakkumismenetlust lõpule viima ning otsustama, kes rajab võimalikult kiiresti riikliku luureandmebaasi, et igati toetada võitlust organiseeritud kuritegevuse, korrupsiooni, pettuse, rahapesu ja muude tõsiste kuritegude, sh piiriüleste kuritegude vastu;

29. kiidab heaks laimu õigusliku dekriminaliseerimise ning valitsuse ja ajakirjanike vahelise sisulisema dialoogi sõnavabaduse teemal; kutsub ametivõime üles jätkuvalt tugevdama ja edendama ning järjekindlalt kohaldama teabevabadust ja pluralismi meedias, mis peab olema vaba igasugusest poliitilisest või rahalisest mõjutamisest; peab siiski murettekitavaks asjaolu, et riik on Piirideta Reporterite pressivabaduse indeksis märkimisväärselt langenud, ning nõuab lisapingutusi, et tugevdada ajakirjanduse kutsestandardeid ja uurivat ajakirjandust, edendada meedia pluralismi, avalik-õigusliku ringhäälingu sõltumatust, meediatöötajate õigusi, meediakanalite omandisuhete läbipaistvust, jätkusuutlikkust ja vastavust Euroopa standarditele; täheldab murelikult enesetsensuuri levikut ajakirjanike seas ning eneseregulatsiooni käsitleva meediaorganisatsiooni puudumist; peab murettekitavaks olukorda, kus suurem osa valitsuse rahastatavast reklaamist suunatakse valitsusmeelsesesse meediasse; toetab sotsiaalmeedia aktiviste, kes on teinud lobitööd interneti tsenseerimise vastu;

30. tunneb muret analüütilise ja objektiivse meediakajastuse puudumise üle 2013. aasta märtsis toimunud kohalike valimiste eel, eriti seoses opositsiooni tegevusega, mida kampaania käigus sisuliselt ei kajastatud ei riiklikus ega erameedias; toonitab, et valvas ja professionaalne meedia on riigi demokraatliku kultuuri ja institutsioonide edasise arengu ning poliitiliste kriteeriumite täitmise vältimatu eeldus;

31. võtab teadmiseks Euroopa Inimõiguste Kohtu suurkoja 13. detsembri 2012. aasta otsuse El-Masri kohtuasjas, mille puhul kohus leidis, et Euroopa konventsiooni on mitmes punktis rikutud seoses Saksa kodaniku Khaled El-Masri röövimise, erakorralise üleviimise ja piinamisega 31. detsembril 2003 ning tema 23-päevase kinnipidamisega ühes Skopje hotellis, enne kui ta toimetati Skopje lennujaama kaudu Afganistani; kutsub valitsust üles täitma viivitamata Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuse kõik aspektid, sealhulgas ametlikult vabandama El-Masri ees, maksmata kohtu määratud hüvitise ning algatama rahvusvahelise uurimiskomisjoni loomise;

32. mainib tunnustavalt seadust võrdsete võimaluste kohta, ÜRO soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste edendamise agentuuriga koostöös väljatöötatud viie aasta strateegiat soopõhiseks eelarvestamiseks, vahendite eraldamist romade kaasamist käsitlevale tegevuskavale ja projektile, millega aidatakse romadel oma eluasemeid legaliseerida; väljendab heameelt homo-, bi- ja transseksuaalide uue tugikeskuse avamise üle, kuid väljendab muret selle vastu suunatud vandalismiakti pärast; ergutab valitsust jätkama jõupingutusi diskrimineerimisevastaste, eriti rahvuse ja rahvusliku identiteedi alusel diskrimineerimise vastaste poliitikameetmete tugevdamiseks;

33. kutsub ministreid ja ametnikke üles avalikult hukka mõistma homo-, bi- ja transseksuaalide diskrimineerimise, tagama, et kavandatavaid geiparaade ja muid homo-, bi- ja transseksuaalide kogukonna korraldatavaid üritusi oleks võimalik turvaliselt ja edukalt läbi viia, ning toetama inimeste mittediskrimineerivat kohtlemist kõigil ELi lepingus nimetatud alustel; kutsub meediat hoiduma homo-, bi- ja transseksuaalide vastasest retoorikast, sealhulgas vaenu ja vihkamise õhutamisest;

34. tunneb muret politseipoolse väärkohtlemise juhtumite pärast; nõuab politseitöötajate pidevat koolitamist, professionaalsuse suurendamist ja depolitiseerimist; on seisukohal, et õiguskaitseasutuste sõltumatu järelevalvemehhanism on vajalik selleks, et võidelda karistamatusega ning tagada demokraatlik ja vastutustundlik politseiteenistus;

35. rõhutab, et kõnealuse riigi ja kõikide Lääne-Balkani riikide kodanikele kehtiv viisvabadus on ELi integreerumise protsessis äärmiselt oluline hüve ning ühtlasi ka tugev stiimul justitsi- ja siseasjade valdkonna reformide kiirendamiseks;

Neljapäev, 23. mai 2013

36. kutsub ametivõime üles võtma meetmeid ja tegema koostööd ELi liikmesriikidega, et hoida ELis ära põhjendamatute varjupaigaigataotluste laekumist riigi kodanikelt, tagades samas kõigile kodanikele viisavaba reisimise ning hoidudes romade ja muude etniliste vähemuste esindajate igasugusest diskrimineerimisest või halvustamisest; palub liikmesriikide valitsustel mitte vaidlustada ega takistada kõnealuse riigi kodanike viisavaba reisimist, vaid nõuda riigi ametivõimudelt sellise poliitika rakendamist, mis tagaks kõigile kodanikele elamisväärse tuleviku oma riigis;

37. pidades kiiduväärseks naisparlamendiliikmete suurt arvu võrreldes mõne liikmesriigiga, peab siiski murettekitavaks naiste vähest osalust tööturul; kutsub ametivõime üles parandama lastehoiuteenuseid puuetega lastele, tänavalastele, uimasteid tarbivatele lastele ning lastele, kes on koduvägivalda, seksuaalse kuritarvitamise või inimkaubanduse ohvrid;

38. tunnustab pidevaid edusamme, mida on teinud diskrimineerimisvastase kaitse komisjon; nõuab, et komisjonil oleks piisav arv töötajaid, ning on veendunud, et võrdõigussõnade küsimustega tegelevate asutuste Euroopa võrgustiku tunnustus on eeskujuks teistele ametitele ja organisatsioonidele, kuidas edendada ELiga ühinemist, liitudes ise asjakohaste Euroopa võrgustikega;

Kodanikuühiskond

39. on veendunud, et poliitiline kultuur, mida toetab sõltumatu, pluralistlik, mitmerahvuseline, multikultuurne ja erapooletu kodanikuühiskond, on äärmiselt vajalik demokraatia edasiarendamiseks riigis, ning kodanikuühiskonna tähelepanekud võivad suurendada võimalusi kujundada poliitikat tegelike asjaolude põhjal; rõhutab, et kodanikuühiskonna organisatsioone on vaja tugevdada, need peavad saama vabaks poliitilistest huvidest ning intensiivistama vastastikku kasutoovaid koostööprojekte kodanikuühiskonna organisatsioonidega naaberriikides ja ELis laiemalt;

40. väljendab heameelt konsultatsioonide üle, mida peeti kodanikuühiskonna organisatsioonidega seoses muudatustega õigusabi ja sihtasutuste seaduses; nõuab, et kõigi oluliste poliitiliste algatuste, sealhulgas kõrgetasemelise ühinemisdialoogi puhul konsulteeritaks täiel määral ja õigeaegselt kodanikuühiskonnaga ning et kaastaks läbipaistvalt valitud kodanikuühiskonna liikmed vaatlejatena kõigisse valitsuse töörühmadesse;

41. rõhutab, et kodanikuühiskonna organisatsioonidel võib olla otsustav osa ELi integratsiooniprotsessi muutmisel läbipaistvamaks, vastutustundlikumaks ja kaasavamaks;

42. on veendunud, et parlamendi uuring ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) kohta näitab, et valitsus peab tõsiselt võtma eesmärgi edendada partnerlussuhteid kodanikuühiskonnaga ja looma riikliku fondi, millest kaasrahastatakse kodanikuühiskonna organisatsioone, et nad saaksid täielikult osaleda ELi rahastatavates programmides; nõuab, et kodanikuühiskonna organisatsioonid kaasataks täielikult järgmise IPA programmitööd käsitlevate otsuste tegemisse;

Majandusküsimused

43. avaldab riigile tunnustust makromajandusliku stabiilsuse säilitamise eest; sedastab siiski, et avaliku sektori võlg on suurenenud, riigi rahanduse kvaliteet on langenud ning ülemaailmne majanduslangus on negatiivselt mõjutanud riiki tehtavaid välismaiseid otseinvesteeringuid;

44. peab kiiduväärseks seadusandlikke meetmeid ettevõtluskeskkonna parandamiseks ja järjekindlat tegevust usaldusväärsete keskmise pikkusega makromajanduslike ja fiskaalpoliitika strateegiate väljatöötamisel; soovib poliitilistel jõududel alustada läbipaistvat poliitilist dialoogi riigi rahanduse olukorra ja võlakohustuste teemal;

45. märgib murelikult, et tööpuudus on jätkuvalt väga kõrge, kusjuures noorte tööpuuduse tase on üks maailma kõrgemaid ning naiste tööhõive on endiselt väga madal; kiidab heaks noorte tööpuudust käsitleva tegevuskava, mis töötati välja koos ILO inimväärse töö programmiga; kutsub valitsust üles parandama tööõiguse norme jõustavate asutuste tegevuse koordineerimist ja kasutama ühiskoolitust, mida korraldab Euroopa Ametiühingute Konföderatsioon, et tugevdada tööturu osapoolte võimekust osaleda tõhusalt sotsiaaldialoogis; on seisukohal, et teadmispõhise majanduse tekke hõlbustamise eesmärgil on vaja edasise investeeringuid teadusuuringute, tehnoloogia arengu ja innovatsioonivõime toetuseks;

Neljapäev, 23. mai 2013

46. tunnustab transpordi-, energia- ja telekommunikatsioonivõrkude ajakohastamisel saavutatud edu, eriti jõupingutusi Euroopa X koridori ⁽¹⁾ ehituse lõpuleviimiseks; pidades silmas raudteeühenduste tähtsust jätkusuutlikus transpordisüsteemis, hindab positiivselt valitsuse kavatsust ajakohastada või rajada raudteeühendused Skopjast naaberriikide pealinnadesse ning nõuab suuremaid edusamme, sh Euroopa VIII ⁽²⁾ koridori kuuluvate raudteeühenduste rahastamise lõpuleviimist;

47. rõhutab, et oluline on luua valitsuse ja eraettevõtete vahelise konsulteerimise mehhanism, kui tehakse majanduskriisi vastu võitlemist käsitlevaid otsuseid; märgib ühtlasi, et sellise mehhanismi abil saaks lahendada ka haridussüsteemi turunõudlusega kohandamise küsimuse, mis võiks vähendada noorte tööpuudust;

48. võtab teadmiseks valitsuse püüdlused korraldada ümber kohalik teedeinfrastruktuur maapiirkondades, eesmärgiga parandada alternatiivturismi võimalusi ja kodanike elutingimusi; soovitab sellega seoses riigil aktiivsemalt läheneda IPA regionaalarenguprojektidele, mis muudavad tihedamaks piiriülese koostöö ja suhted piirkonna riikide vahel;

49. juhib tähelepanu asjaolule, et suuri jõupingutusi on vaja teha keskkonnaküsimustes ning eeskätt vee kvaliteedi, looduskaitse ja tööstussaaste kontrollimise ja riskijuhtimise valdkonnas; rõhutab asjaolu, et olulist edu on võimalik saavutada siis, kui suurendatakse vajalikul määral haldussuutlikkust; kutsub riigi valitsust üles võtma selleks vajalikke meetmeid;

50. toob taas esile taastuvenergia olulisuse riigile ning tunneb heameelt edusammude üle, kuna on antud 21 uut kontsessiooni väikeste hüdroelektrijaamade rajamiseks, üks hüdroelektrijaam on juba töös ning ühe tuulepargi rajamine on alanud; kutsub valitsust laiendama avalikku arutelu kliimamuutuse mõju teemal ja tegema suuremaid jõupingutusi siseriiklike õigusaktide kooskõlastamiseks ELi õigustikuga kõnealuses valdkonnas ning rakendama eelkõige veemajandust, tööstussaaste kontrollimist, looduskaitset ja kliimamuutust käsitlevaid siseriiklike õigusakte; rõhutab, et on vaja suurendada haldussuutlikkust nii kesk- kui ka kohaliku omavalitsuse tasandil;

51. ergutab ametivõime suurendama jõupingutusi e-valitsuse kasutuselevõtuks osana haldusreformist, mille eesmärk on osutada tõhusaid, kättesaadavaid ja läbipaistvaid teenuseid kodanikele ja ettevõtjatele;

Piirkondlik ja rahvusvaheline koostöö

52. väljendab heameelt asjaolu üle, et riik juhib praegu Kagu-Euroopa koostööprotsessi ja panustab sellesse, ning loodab, et see aitab kaasa kindlale Euroopa-suunitlusele, heanaaberlikele suhetele ja kaasavusele; rõhutab, kui oluline on piirkondlik koostöö, mille puhul järgitakse Euroopa eesmärke ja väärtusi, ning nõuab edasiminekut selles valdkonnas; kinnitab, et ELi jaoks on tähtis seada eesmärgiks kõigi piirkonna riikide liiduga ühinemine ilma eranditeta;

53. on veendunud, et sellele püüdlusele aitaks kaasa hoiaku muutus, mille puhul Lääne-Balkani asemel nähtaks pigem Kagu-Euroopat;

54. mainib tunnustavalt riigi osalust EUFOR Althea missioonis ja kokkulepet osaleda ÜJKP kriisiohjamise operatsioonides; kutsub riiki üles järgima ELi seisukohta seoses Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga;

55. kutsub valitsust ja kõiki pädevaid organisatsioone üles püüdma täita Schengeni ala viisavabaduseks vajalikke kriteeriume ja tingimusi; rõhutab, et on vaja tagada üldsuse piisav teavitamine viisanõudest loobumise piirangutest ning tagada, et ei kuritarvitataks viisanõudest loobumise ja viisavabaduse poliitikat; rõhutab, et viisanõudest loobumise

⁽¹⁾ X koridor on üks üleeuroopalisi transpordikoridore ja kulgeb Salzburgist (Austria) Thessalonikisse (Kreeka). Selle D-haru kulgeb marsruudil Veles – Prilep – Bitola – Florina – Igoumenitsa (Via Egnatia).

⁽²⁾ VIII koridor on üks üleeuroopalisi transpordikoridore ja kulgeb Durrësit (Albaania) Varnasse (Bulgaaria). See läbib ka Skopjet.

Neljapäev, 23. mai 2013

peatamine tooks kaasa ebasoodsaid majanduslikke ja sotsiaalseid tagajärgi;

o
o o

56. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

P7_TA(2013)0227

ELi kaubandus- ja investeerimislepingu läbirääkimised USAga

Euroopa Parlamendi 23. mai 2013. aasta resolutsioon ELi kaubandus- ja investeerimisläbirääkimiste kohta Ameerika Ühendriikidega (2013/2558(RSP))

(2016/C 055/16)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ELi ja USA 28. novembri 2011. aasta tippkohtumisel tehtud ühisavaldust ning ELi ja USA Atlandi-ülese majandusnõukogu 29. novembril 2011 tehtud ühisavaldust,
 - võttes arvesse töökohtade ja majanduskasvu kõrgetasemelise töörühma 11. veebruari 2013. aasta lõpparuannet ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse USA presidendi Barack Obama, Euroopa Komisjoni presidendi José Manuel Barroso ja Euroopa Ülemkogu eesistuja Herman Van Rompuy 13. veebruari 2013. aasta ühisavaldust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 7. ja 8. veebruaril 2013 toimunud kohtumise järeldusi ⁽³⁾,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, eeskätt 23. oktoobri 2012. aasta resolutsiooni kaubandus- ja majandussuhete kohta Ameerika Ühendriikidega ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse 30. novembril ja 1. detsembril 2012. aastal Washingtonis peetud õigusloojate Atlandi-ülese dialoogi 73. parlamentidevahelise kohtumise ühisavaldust,
 - võttes arvesse Londonis asuva Majanduspoliitika Uuringute Keskuse 2013. aasta märtsis avaldatud projekti lõpparuannet „Majanduslik hinnang Atlandi-üleste kaubandus- ja investeerimistõkete vähendamisele” ⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et EL ja USA on kaks maailma suurimat kaubandusega tegelejat ja investorit, kelle arvel on ligi pool maailma SKPst ja üks kolmandik maailmakaubandusest;

⁽¹⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/february/tradoc_150519.pdf.

⁽²⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-94_en.htm

⁽³⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/135324.pdf

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0388.

⁽⁵⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/march/tradoc_150737.pdf.